

методическа пособияууд, үндэхи хургуулийн программанууд, хуралсалай дээд, дунда хургуулийн учебниүүд болон статьянуудыг олондо мэдэжэ. Һүүлэй үедэ бэшэхи эхэ хургуулийн оюутадга зорюудхан хуралсалай номуудыгь иэризе: «Бу-
ррад хэлэнэй фонетикэ» (1990, 2007), «Бурад хэлэнэй орфоотн» (2008), «Бурад
хэлэнэй графика болон орфографи» (2013).

Эрхито Раднаевич педагогикын эрдэмэй кандидадай болон докторой диссертаци
хамгаалтын Монголой ба Россин тусхай Совет үүсхэжэ, 2 гүрэнэй арбаад эрдэмтэд
энэ Советтэ доктороко диссертаци хамгаалхан. Хэлэ бэшэгэй доктор Раднаев Э.Р.
олон жэлүүдтэ Бурадай гүрэнэй дэргэдэхи монгол хэлэнүүдыг заалтын методикоор
кандидадай болон докторой диссертаци хамгаалтын тусхай Совет толгойлжо байхан.
Һүүлшынгөө үдэр хүрэтэр профессор Раднаев Э.Р. Бурадай гүрэнэй университетэй
дэргэдэхи монгол болон хари хэлэнүүдэй онол ба тэдэнигь заалтын арга зүйн тусхай
Советэй гэлүүгээр ажилла, тикхэдэ Россин хуралсалай академин гэшүүн-
корреспондентээр үни удаан саг соо ажаллахан.

Таби гаран жэлүүдтэ дээд хургуулида ажаллажа, Эрхито Раднаевич буррад
хэлэнэй багшанарыг, эрдэмтэдыг бэлдэлгын хэрэгтэ эхэ үүргэ дүүргэхи. Эрдэмэй
Советтэшыг, нийтыншыг ажалда аша үрэтэйгөөр ажаллажа ябаа. Урагшаа ханаатай,
уриг даруу зантай Эрхито Раднаевич даахан уялгануудтаа харюусалтатайгаар ханда-
даг, оюутадга, залуу эрдэмтэдтэ, суг ажалладаг багшанартаа мээхэй, холо туйнтай
ябахан үндэр нэрэтэ багшамнай.

Эрхито Раднаевичай туйлахан эхэ амжалтануудта наһанайнх нүхэр Дари Базаро-
нагай хубитань сэгнэшэгүй эхэ гээд онсолон тэмдэглэжэ шухала. «Шэбэнэхэхээ нэгэ
үгэтэй» эбтэй эгтэй энэ бүлэ хүрэлтэ дэлхэй дээрэ гурбан үхибүүдыг үндэлгэжэ,
ажабайдалайнх үргэн замда гарганхай.

Гүрэн арадайнига хуралсалай хэрэгтэ аша габьяа гаргаһанайнига түлөө Эрхито Радна-
евич «Арадай гэгээрэлэй отличник» гэхэн тэмдэгээр шагнагдахан. Эрдэм шинжлэлгын
ажилда эхэ амжалта туйлаһанайнига ашала «Бурад Республикын эрдэмэй габьяата ажал
ябуулагша» гэжэ үндэр нэрэдэ баһа хүрэгхи. Тикхэдэ олон тоото медальнуудаар шагна-
гланхай: «Агууэхэ Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай үедэ шэн зоригтойгоор ажаллаһанай
түлөө», «Иналтын 50 жил», Жуковай, Ушинский, мүн Бурадай АССР-эй Верховно Со-
ветэй болон Арадай Хуралай хүндэлэлэй грамотинуудтай.

Алтан дэлхэй дээрэ ажаһууһан һайн хүнэй харгы зам хээсэдэшыг сэгэр, арюун
байдаг гээшэ ааб даа! Хэжэ байхан ажалла, үшөө бөөлүүдхээс ханахан хэрэгүүдыгь
бүтээсэтэй, бужагтай, хэшэгтэй, шабинартань, суг худалһэн нүхэлтэнь, ерээдүйн залуу-
шуудда хэтэ мүнхэдөө мандан үлэжэ, саашаа хүтжэн, бадаран үлэхэнь дамжаггүй.

© Б.-Х.Б. Цурбуева
(Улан-Үдэ)

Бурад аман зохбол, шүлэгүүд соо хониной дүрэ

Манай буррад арад хэр угһаа дун сагаан хониго магтажа дууладаг, оньһон хоцроо
үгэнүүдыг хэлсэдэг, тиабаринуудыг таадаг, хониной шагайгаар хүүгэдөө
наадхуушдаг, өөһэдөөшыг сугларан наададаг байгаа. Хонин малаа магтажа, уран
зохболлод олон шүлэгүүдыг бэшэхи, зарим поэдүүдэй шүлэгүүд дээрэ тогтоб.

Бэлитгэй поэдүүдэй югэн Д.Улытуев шягэжэ бэшэхи:

Хотогор үргэн Бэлхэр нотагай

Хони малай маараан соокано

Хонго шагаар сонин үйхэжэ,

Хохир дээр уналайлби

Бурадаймнай элитэ уран зохболшо Д.Улытуевай зохболнуудай уянгата мүнүүд
гүрэл дайшатаа нягта холбоотой. Дуушанай сэдхэлһэнь мүндэлһэн шүлэгүүд